

Belarusian and Estonian CSOs' Appeal

Зварот беларускіх і эстонскіх грамадскіх арганізацый

To the attention of

Ms. Kaja Kallas, Prime Minister of *of* the Republic of Estonia

Ms. Eva-Maria Liimets, Minister of *of* the Republic of Estonia

Mr. Kristian Jaani, Minister of Interior *of* the Republic of Estonia

Dear Ms. Kaja Kallas, Ms. Eva-Maria Liimets and Mr. Kristian Jaani,

We – representatives of the civil society of Belarus -- appreciate that Estonia had consistently supported the democratic transformations in our country. You have always demonstrated deep knowledge of the processes that took place in Belarus, and we always could count on your help and understanding.

That is why it came as a surprise when the government adopted a number of restrictions in March 2022 for citizens of Belarus without paying attention to their political views and socially significant activities.

Estonia has suspended immigrant services to our citizens, including applications for the status of electronic residents, imposed stringent visa, educational, and employment restrictions even for highly qualified specialists. Leading universities of Estonia have closed their doors to young Belarusians. Surprisingly, the decisions were made without any consultations with the democratic political centers and civil society organizations of Belarus.

You know that the civil society in Belarus has been working tens of years after Lukashenko came to power contrary to the regime's interests. All this time, public activists (organizations and initiatives) were subjected to pressure and various kinds of persecution. Nevertheless, we survived and continued our work. In the fall of 2020, the confrontation between society and the state entered a new phase which was considered by many people as a war – war of the state against its citizens. Tens of thousands of people went through arrests and inhuman conditions of detention; more than a thousand of our citizens are still in prisons and are recognized as political prisoners, among them are our friends and partners.

In summer 2021, the entire civil society sector of Belarus was practically destroyed: more than 300 public organizations were liquidated, criminal cases were initiated, stripping those who fled the country from the right to return home. Those who remained in Belarus are forced to work practically underground.

Those CSOs' leaders and activists who managed to leave the country (many did it illegally because of the fear of being detained at the border) chose friendly neighboring countries – Ukraine, Georgia and the Baltic countries – as a place of their settlement. Staying in these countries gave them not only security, but also the opportunity to be quick and effective in restoring their organizations in order to continue their work for the democratic Belarus, for the release of political prisoners, for the support of their target audiences.

In mid-March it became known from open sources that Belarusian citizens residing on the territory of Ukraine and who have not received international protection in this country, cannot apply for temporal protection in Estonia.

We understand that Ukraine today is on the agenda in all countries, and we, the civil society of Belarus, support Ukrainians in their struggle; we understand that the war is being waged not only for Ukraine, but also for Belarus and for the whole Europe. The Belarusian organizations and volunteers send humanitarian aid to Ukraine; together with Ukrainian activists, they block the loads across the border. Our compatriots fight in Ukraine, work as volunteers, conduct anti-war actions in Belarus despite terrible repressions, wage a “rail war” to stop the railway transportation of the Russian personnel and military equipment.

Nevertheless, we must not turn a blind eye to the fact that our people in Belarus remain hostages, subjected to torture and repressions, and only the consolidated position of democratic forces can help them.

In this situation, the decision of the Estonian government can be interpreted as a sign of support for Lukashenka's repressive policy towards Belarusian civil activists. We do not believe that your progressive and democratic country suddenly began to support the dictator in suppressing the Belarusian civil society. We hope that these developments are a result of a certain misunderstanding of the situation in Belarus or perhaps just a mistake.

We understand the caution of the Estonian government towards people who come from Belarus; therefore, we call for the creation of a real mechanism of interaction between the state structures and civic organizations. This approach has been successfully working in the Republic of Lithuania for many years, where the state bodies of the country together with the international, local and Belarusian CSOs solve the problem of relocation, verification, support for representatives of the civil society of Belarus, people who heavily suffered from the repressions of the Lukashenka regime.

We hope that your commitment to the principles of democracy is firm and inviolable, and that together we can build an effective system of interaction so that the activists who have been repressed for their activities in Belarus can live and work safely in your wonderful country.

пераклад на беларускую

Зварот беларускіх і эстонскіх арганізацый грамадскай супольнасці

Кіраўніку Ураду Эстонскай Рэспублікі спадарыні Кае Каллас

Міністру замежных спраў Эстонскай Рэспублікі спадарыні Эве-Марые Ліймец

Міністру ўнутраных спраў Эстонскай Рэспублікі спадару Крысціяну Яні

Паважаныя спадарыня Каллас, спадарыня Ліймец і спадар Яні!

Мы – прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці Беларусі вельмі цэнім той факт, што Эстонія заўсёды была паслядоўным прыхільнікам дэмакратычных пераўтварэнняў у нашай краіне. Вы дэманстравалі глыбокае разуменне тых працэсаў, што адбываюцца ў Беларусі, і мы заўсёды маглі разлічваць на вашу дапамогу і разуменне.

Тым больш нечаканым для нас стала прыняцце ў сакавіку гэтага года Урадам Эстоніі шэрагу абмежаванняў, датычных грамадзян Беларусі, незалежна ад іх палітычных поглядаў і грамадска-значнай дзейнасці.

Эстонія прыпыніла прыём хадайніцтваў ад грамадзян нашай краіны на атрыманне статусу электронных рэзідэнтаў, адбыліся значныя візавыя, адукацыйныя абмежаванні, абмежаванні на працу, у тым ліку для высокакваліфікаваных спецыялістаў. Вядучыя ВНУ Эстоніі зачынілі свае дзверы для беларускай моладзі. Для нас таксама дзіўна, што рашэнні прымаліся без уліку меркавання дэмакратычных палітычных цэнтраў Беларусі і арганізацый грамадзянскай супольнасці.

Вы ведаеце, што грамадзянская супольнасць Беларусі ўсе гады з моманту прыходу да ўлады Лукашэнкі працавала не дзякуючы падтрымцы рэжыму, а насуперак яму. Увесь гэты час грамадскія актывісты, арганізацыі і ініцыятывы падвяргаліся ціску і рэпрэсіям. Тым не менш, мы выстаялі і працягвалі працаваць.

Увосень 2020 года супрацьстаянне паміж грамадствам і дзяржавай перайшло ў новую фазу, якую многія схільныя лічыць вайной – вайной дзяржавы супраць сваіх грамадзян. Дзясяткі тысяч людзей прайшлі праз затрыманні і нечалавечыя ўмовы ўтрымання, больш за тысячу нашых грамадзян па-ранейшаму за кратамі і прызнаныя палітычнымі вязнямі, сярод іх нашы сябры і партнёры.

Улетку 2021 года быў знішчаны практычна ўвесь беларускі трэці сектар – каля 300 грамадскіх арганізацый былі ліквідаваныя, узбуджаныя крымінальныя справы, якія

не даюць магчымасць тым, хто паспеў выехаць, вярнуцца дадому. Тыя, хто застаўся ў Беларусі, вымушаны працаваць фактычна ў падполлі. Кіраўнікі і актывісты арганізацый, якія паспелі пакінуць краіну (многія рабілі гэта нелегальна, рызыкуючы быць затрыманымі на мяжы) выбіралі месцам рэлакацыі суседнія сяброўскія краіны – Украіну, Грузію і краіны Балтыі. Знаходжанне ў іх давала не толькі бяспеку, але і магчымасць хутка і эфектыўна аднавіць свае арганізацыі і зноў пачаць працаваць для дэмакратычнай Беларусі, для вызвалення палітвязняў, для дапамогі сваім мэтавым аўдыторыям.

У сярэдзіне сакавіка гэтага года з адкрытых крыніц стала вядома, што на грамадзян Беларусі, якія пражываюць на тэрыторыі Украіны і не атрымалі ў гэтай краіне міжнароднай абароны, не распаўсюджваецца дзеянне часовай абароны ў Эстоніі. Мы разумеем, што сёння ўсе краіны думаюць перш за ўсё пра Украіну. І мы – грамадзянская супольнасць Беларусі – падтрымліваем украінцаў у іх барацьбе, мы разумеем, што яна вядзецца не толькі за Украіну, але і за Беларусь, і за ўсю Еўропу.

Беларускія арганізацыі і валанцёры адпраўляюць гуманітарныя грузы ва Украіну, разам з украінскімі актывістамі блакуюць дастаўку грузаў праз мяжу. Нашы суайчыннікі ваююць ва Украіне, працуюць валанцёрамі, праводзяць антываенныя акцыі ў Беларусі, нягледзячы на жудасныя рэпрэсіі, вядуць «рэйкавую вайну» для спынення чыгуначных перавозак арміі і тэхнікі.

Тым не менш, нельга закрываць вочы на тое, што нашы людзі ў Беларусі застаюцца закладнікамі, падвяргаюцца катаванням і рэпрэсіям і дапамагчы ім можа толькі кансалідаваная пазіцыя дэмакратычных сіл.

На гэтым фоне захады Эстонскага Ураду можна трактаваць як падтрымку рэпрэсіўнай палітыкі Лукашэнкі ў адносінах да беларускіх грамадзянскіх актывістаў. Мы не верым, што ваша прагрэсіўная і дэмакратычная краіна раптам пачала падтрымліваць дыктатара ў падаўленні беларускай грамадзянскай супольнасці. Спадзяемся, што прынятыя рашэнні з'яўляюцца следствам недастатковага разумення сітуацыі ў Беларусі, а магчыма, проста непаразуменнем.

Мы разумеем асцярожнасць Эстонскага Ураду ў дачыненні да тых людзей, якія едуць з Беларусі, таму лічым важным стварыць рэальны механізм, дзе эфектыўна працуе сістэма ўзаемадзеяння дзяржаўных структур, міжнародных і грамадскіх арганізацый. Такі падыход ужо на працягу доўгага часу паспяхова працуе ў Літоўскай Рэспубліцы, дзе дзяржаўныя органы сумесна з міжнароднымі і грамадскімі арганізацыямі Літвы і Беларусі вырашаюць праблему рэлакацыі, верыфікацыі, падтрымкі прадстаўнікоў трэцяга сектару Беларусі, людзей, якія сапраўды пацярпелі ад рэпрэсій рэжыму Лукашэнкі.

Мы спадзяемся, што ваша прыхільнасць да прынцыпаў дэмакратыі з'яўляецца цвёрдай і непарушнай, і што разам мы зможам выбудаваць эфектыўную сістэму

ўзаемадзеяння так, каб тыя актывісты, на якіх абрынуліся рэпрэсіі за сваю дзейнасць у Беларусі, маглі бяспечна жыць і працаваць у вашай цудоўнай краіне.

Перевод на русский

Обращение белорусских и эстонских организаций гражданского общества

Премьер-министру Эстонской Республики госпоже Кае Каллас

Министру иностранных дел Эстонской Республики госпоже Эве-Марии Лийметс

Министру внутренних дел Эстонской Республики господину Кристиану Яани

Уважаемые госпожа Каллас, госпожа Лийметс и господин Яани!

Мы – представители гражданского общества Беларуси очень ценим тот факт, что Эстония всегда была последовательным сторонником демократических преобразований в нашей стране. Вы демонстрировали глубокое знание тех процессов, что происходят в Беларуси, и мы всегда могли рассчитывать на вашу помощь и понимание.

Тем более неожиданным для нас стало принятие в марте этого года вашим правительством целого ряда ограничений для граждан Беларуси, вне зависимости от их политических взглядов и общественно-значимой деятельности. Так, Эстония приостановила прием ходатайств от граждан нашей страны на получение статуса электронных резидентов, произошли существенные визовые, образовательные ограничения, ограничения на работу, в том числе для высококвалифицированных специалистов. Ведущие вузы Эстонии закрыли свои двери для белорусской молодежи. Удивительно, что решения принимались без учета мнения демократических политических центров Беларуси и организаций гражданского общества.

Вы знаете, что гражданское общество Беларуси все годы с момента прихода к власти Лукашенко работало не благодаря поддержке режима, а вопреки ему. Все это время общественные активисты, организации и инициативы подвергались давлению и разного рода репрессиям, тем не менее, мы выстояли и продолжали работать. Осенью 2020 года противостояние между обществом и государством перешло в новую фазу, которую многие склонны считать войной -- войной государства против своих граждан. Десятки тысяч людей прошли через задержания и нечеловеческие условия содержания, более тысячи наших граждан по-прежнему в тюрьмах и признаны политическими заключенными, среди них наши друзья и партнеры.

Летом 2021 в Беларуси был практически уничтожен весь третий сектор: порядка 300 общественных организаций были ликвидированы, возбуждены уголовные дела, которые не дают возможность тем, кто успел выехать, вернуться домой. Те, кто остался в Беларуси, вынуждены работать практически в подполье.

Те руководители и активисты организаций, которые успели покинуть страну (многие делали это нелегально из-за риска быть задержанными на границе) выбирали местом релокации дружественные соседние страны – Украину, Грузию и страны Балтии. Нахождение в этих странах давало не только безопасность, но и возможность быстро и эффективно восстановить свои организации и снова начать работать для демократической Беларуси, для освобождения политзаключенных, для помощи своим целевым аудиториям.

В середине марта из открытых источников стало известно, что граждане Беларуси, проживающие на территории Украины и не получившие в этой стране международной защиты, не попадают под действие временной защиты в Эстонии.

Мы понимаем, что сегодня на повестке дня у всех стран Украина, и мы – гражданское общество Беларуси – поддерживаем украинцев в их борьбе, мы понимаем, что она ведется не только за Украину, но и за Беларусь, и за всю Европу. Белорусские организации и волонтеры отправляют гуманитарные грузы в Украину, вместе с украинскими активистами блокируют транспортировку грузов через границу, наши соотечественники воюют в Украине, работают волонтерами, проводят антивоенные акции в Беларуси, несмотря на ужасные репрессии, ведут «рельсовую войну» для остановки железнодорожных перевозок российской армии и техники.

Тем не менее, нельзя закрывать глаза, что наш народ в Беларуси остается заложником, подвергается пыткам и репрессиям и помочь ему может только консолидированная позиция демократических сил.

На этом фоне решение эстонского правительства можно трактовать как поддержку репрессивной политики Лукашенко в отношении белорусских гражданских активистов. Мы не верим, что ваша прогрессивная и демократическая страна вдруг стала поддерживать диктатора в подавлении белорусского гражданского общества. Надеемся, что принятые решения являются следствием недостаточного понимания ситуации в Беларуси, а возможно – просто недоразумением.

Мы понимаем осторожность Эстонского правительства в отношении тех людей, которые прибывают из Беларуси, поэтому считаем важным создать реальный механизм, где эффективно работает система взаимодействия государственных структур, международных и общественных организаций. Подобная подход уже на протяжении долгого времени успешно работает в Литовской Республике, где государственные органы совместно с международными и общественными организациями Литвы и Беларуси совместно решают проблему релокации,

верификации, поддержки представителей третьего сектора Беларуси, людей, которые действительно пострадали от репрессий режима Лукашенко.

Мы надеемся, что ваша приверженность принципам демократии является твердой и нерушимой, и что вместе мы сможем выстроить эффективную систему взаимодействия так, чтобы те активисты которые подвергались репрессиям за свою деятельность в Беларуси могли безопасно жить и работать в вашей прекрасной стране.

Пераклад на эстонскую

Eesti Vabariigi peaministrile proua Kaja Kallasele

Eesti Vabariigi välisministrile proua Eva-Maria Liimetsale

Eesti Vabariigi siseministrile härra Kristian Jaanile

Austatud proua Kallas, proua Liimets ja härra Jaani!

Meie, kui Valgevene kodanikuühiskonna esindajad, eriti hindame seda asjaolu, et Eesti on alati olnud meie riigi demokraatlike reformide järjekindel toetaja. Olete näidanud sügavaid teadmisi Valgevenes toimuvate protsesside kohta ning oleme alati lootnud teie abile ja mõistvale suhtumisele.

Eesti valitsus 2022. aasta märtsis kiitis heaks mitmed piirangud Valgevene kodanikele, olenemata nende poliitilistest vaadetest ja ühiskondlikult olulisest tegevusest, mis meid väga üllatas. Eesti peatas meie riigi kodanike avalduste vastuvõtmise e-residentide staatuse saamiseks, kehtestas olulised piirangud tööle, viisadele ja haridusele, sealhulgas kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidele. Eesti juhtivad ülikoolid sulgesid oma ukseid Valgevene noortele. Imelik, et otsused langetati Valgevene demokraatlike poliitiliste keskuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide seisukohti arvestamata.

Teate väga hästi, et Valgevene kodanikuühiskond on kõik aastad peale Lukašenko võimuletulekut töötanud mitte tänu režiimi toele, vaid sellele vaatamata. Kogu selle aja ühiskondlikud aktivistid, organisatsioonid ja algatused, langesid surve ja mitmesuguste repressioonide alla, kuid jäime ellu ja jätkasime tööd. 2020. aasta sügisel ühiskonna ja riigi vastasseis on jõudnud uude faasi, mida paljud kipuvad pidama sõjaks – riigi sõjaks oma kodanike vastu. Kümneid tuhandeid inimest läbisid kinnipidamisi ja ebainimlikke kinnipidamis tingimusi, rohkem kui tuhat meie kodanikku on endiselt vanglas ja on tunnistatud poliitvangideks, nende hulgas on ka meie sõpru ja koostööpartnereid.

Suvel 2021. aastal Valgevenes oli praktiliselt hävitatud kogu kolmas sektor: likvideeriti umbes 300 ühiskondlikku organisatsiooni, nende suhtes alustati kriminaalmenetlusi, mis on nüüd takistuseks lahkunutele kodumaale naasmisel. Valgevenesse jäänud on sunnitud töötama praktiliselt maa-alustes.

Organisatsioonide juhid ja aktivistid, kellel õnnestus riigist lahkuda (paljud tegid seda ebaseaduslikult, piiril kinnipidamise ohu tõttu) ümberasumise kohaks valisid sõbralikud naaberriigid - Ukraina, Gruusia ja Balti riigid. Nendes riikides viibimine andis lisaks julgeolekule, võimaluse kiiresti ja tõhusalt taastada oma organisatsioonid ning asuda uuesti tööle demokraatliku Valgevene, poliitvangide vabastamise ja oma sihtrühmade abistamise nimel.

Märtsi keskel sai avatud allikatest teatavaks, et Ukraina territooriumil elavad Valgevene kodanikud, kes ei ole saanud selles riigis rahvusvahelist kaitset, ei kuulu Eestis ajutise kaitse alla.

Mõistame, et Ukraina on täna aktuaalne teema kõikidele riikidele, ja meie, Valgevene kodanikuühiskond, toetame ukrainlasi nende võitluses, mõistes, et võidelda mitte ainult Ukraina, vaid ka Valgevene ja kogu Euroopa eest. Valgevene organisatsioonid ja vabatahtlikud saavad Ukrainasse humanitaartarneid, blokeerivad koos Ukraina aktivistidega kaubaveo üle piiri, meie kaasmaalased sõdivad Ukrainas, töötavad vabatahtlikena, viivad Valgevenes läbi sõjavastaseid aktsioone, vaatamata kohutavatele repressioonidele, korraldavad «raudtee sõda», takistades Vene vägede ja tehnika liikumist mööda raudtee.

Pole õige pigistada silmad kinni selle ees, et meie rahvas Valgevenes jää pantvangiks, piinamise ja repressioonide all, sest aidata teda saab ainult demokraatlike jõudude konsolideeritud positsioon.

Eesti valitsuse seisukohta võib selle otsuse taustal tõlgendada, kui toetust Lukašenko repressiivpoliitikale Valgevene kodanikuaktivistide suhtes. Me keeldume uskumast, et teie progressiivne ja demokraatlik riik hakkas ühtäkki toetama diktaatorit Valgevene kodanikuühiskonna mahasurumisel. Loodame, et tehtud otsused on Valgevene olukorra mittemõistmise tulemus, või tegemist on lihtsalt arusaamatusega.

Mõistame Eesti valitsuse ettevaatlikkust Valgevenest pärit inimeste suhtes, mistõttu peame oluliseks luua reaalne mehhanism, kus tõhusalt toimib riiklike struktuuride, rahvusvaheliste ja avalike organisatsioonide vahelise suhtluse süsteem. Selline lähenemine juba kaua aega edukalt kohaldatakse Leedu Vabariigis, kus riigiorganid koos Leedu ja Valgevene rahvusvaheliste ja avalike organisatsioonidega, lahenda Valgevene kolmanda sektori esindajate ümberpaigutamise, kontrollimise ja toetamise probleeme, inimeste, kes tõesti on saanud kannatada Lukašenko režiimi repressioonidelt.

Loodame, et teie pühendumus demokraatia põhimõtetele on kindel ja vankumatu ning saame üheskoos üles ehitada tõhusa suhtlussüsteemi, et need aktivistid, kes on Valgevenes tegevuse tõttu repressioonide all, saaksid turvaliselt elada ja töötada teie kaunil maal.

Signatures/Подпісы

№	The name of the organization
1	<i>Urban Development</i> Establishment (Haradskoje razvicio)
2	Organization for European Expertise and Communications
3	CSO World Association of Belarusians “Batskauschyna” (“Homeland”)
4	Civic campaign “Budzma Belarusami!”
5	Women’s Rights Agenda Belarus
6	Practical Competences Studio
7	Belarusian Helsinki Committee
8	Human rights organization “Lawtrend”
9	HUB9
10	International Non-Governmental Organization “EuroBelarus”
11	Belarusian Student Association
12	The Barys Zvozkau Belarusian Human Rights House
13	Belarusian National Youth Council RADA
14	ABF Belarus (acts in Lithuania as Solidarumo tiltas)
15	FemGroup of Belarus Coordination Council
16	Organization of Belarusian feminist initiatives BYFEM
17	SINGO - Belarusian network of social enterprises.
18	Valgevene Uus Tee MTÜ
19	Friida Bell MTÜ
20	Ecohome
21	MTÜ Valgevene Kultuuri Assotsiatsioon (Belarusian Council for Culture)

